

Datum: 2009-10-06 Beteckning: Mötesanteckningar NVDB-rådsmöte 2009-09-29

RÅDET FÖR NATIONELL VÄGDATABAS, NVDB

Plats: Skogsindustrierna, Stockholm

Datum: Tisdag den 29 september 2009

Närvarande: Staffan Thonfors, Skogsindustrierna
Marianne Leckström, SKL
Ulf Eriksson, LM
Anna Gabrielsson, VV
Ingemar Halvorsen, VV
Johan Lindberg, SKL (fr.o.m. pkt 6)
Ann Heljeback, TS
Per-Ola Lindberg, LM

Frånvarande: Peter Staland, LRF

Delges: Närvarande
Frånvarande
Per Wenner, VV
Lars Darin, Näringsdepartementet

LM = Lantmäteriet, SKL = Sveriges Kommuner och Landsting, VV = Vägverket, LRF = Lantmännens riksförbund, TS = Transportstyrelsen

1. Inledning - Dagordning

Anna öppnade mötet och välkomnade speciellt Ann Heljeback till hennes första mötet som representant för Transportstyrelsen (TS). Ann arbetar som chef för Trafik och vägenheten sedan mars i år. TS har i grova drag fyra verksamhetsområden; normgivning, regelverk, tillsyn och register. TS har bjudits in i rådet i sin egenskap av dataansvarig leverantör av trafikföreskrifter, som kommer att uppdatera NVDB från registret RDT (rikstäckande databas för trafikföreskrifter). TS erbjuds också att delta i rådet med ytterligare en representant med verksamhetskompetens inom RDT-området.

Ett tillägg gjordes i förhållande till utskickad dagordning; 6.6 Miljödata, data för transportnäringen, stråk och upplevelsevärden.

Inga övriga frågor anmäldes utöver de som fanns med i kallelsen.

Beslut 1:1 Dagordningen godkändes

2. Föregående mötesanteckningar

Föregående mötesanteckningar från 2009-05-19 inklusive beslut följdes upp.

Genomgång av på mötet tagna beslut:

- Beslut 6:1 Rådet bifaller förslag till revidering i innehållsspecifikationer med ovan beskrivna ändringar*
Beslutade ändringar infördes i specifikationerna som publicerades den 1 juli
- Beslut 6:2 Rådet vill prioritera arbetet med särskild klassning/märkning av vägnät som är frivilligt att leverera till NVDB. Status för arbetet skall rapporteras på rådets septembermöte*
VV har inte kunnat arbeta med frågan ännu, frågan kvarstår till kommande möte
- Beslut 7:1 Förslag till fortsatt hantering av gångvägar tas upp för dialog på rådets septembermöte*
Ärendet behandlas under punkt 6.1
- Beslut 8:1 Fortsatt hantering av förslag till GCM-passager, korsningar och farthinder tas upp på rådets septembermöte*
Ärendet behandlas under punkt 6.2
- Beslut 9:1 Omledningsvägar för tung trafik runt tätorter tas upp i Vägverkets projekt angående stråk, avrapportering av status sker på rådets septembermöte*
Ärendet behandlas under punkt 6.6
- Beslut 9:2 Kvalitetshöjning av funktionell vägklass på kommunalt nät hanteras fortsatt i samverkan mellan VV och SKL*
Ingen ytterligare behandling på detta möte

Utestående frågor från föregående möten:

Inga utestående frågor från tidigare möten fanns att ta upp den här gången.

Övriga kommentarer och ändringar i föregående protokoll:

Inga övriga synpunkter framfördes under mötet.

Beslut 2:1 Mötesanteckningar 2009-05-19 godkändes

3. Organisationsförändringar som påverkar NVDB

Vägverket

Anna redogör för projektet *Samhällsbyggare i ett trafikverk* som skall leda till bildandet av ett Trafikverk, se bifogad presentation *Bildspel Samhällsbyggare i ett trafikverk_090901.pptx*
Utgångspunkten är att Vägverket och Banverket läggs ned och ett nytt verk – Trafikverket – bildas. Projektledare för arbetet är Gunnar Malm och det nya verket skall finnas på plats 2010-04-01.
Även SIKÄ (Statens institut för kommunikationsanalys) berörs där en del går upp i Trafikverket medan Trafikanalysverksamheten blir ett förstärkt departement.

Under tiden fram till april kommer interna utvecklingsprojekt att prioriteras bort för att frigöra resurser till omorganisationen. NVDB-verksamheten omfattas inte av nedprioritering.

Vägverket kommer att redovisa det fortsatta arbetet på rådmötet i december.

Lantmäteriet

Utredning under ledning av Christina Rogestam pågår för att bolagisera Metria. Utredningen skall vara klar i december i år. Ambitionen är att Metria skall bolagiseras under 2010.

Som underlag för beslut om bolaget skall en affärsplan tas fram för perioden 2010 – 2012.

Beslut måste fattas om en del svåra gränsdragningar mellan Lantmäteriet och ett kommande bolag t.ex. samarbetet med Försvarsmakten och andra myndigheter samt mät- och kartverksamhet åt mindre kommuner. Det senare sköts idag av Metria.

SKL

SKL har fått ett besparingskrav på 5 % per år fram till 2012. Man kan inte göra besparingarna endast med osthylvsprincipen. En verksamhetskartläggning har gjorts och prioritering kommer att göras utifrån denna.

4. Uppföljning av NVDB-verksamheten

Ingemar redovisade status för NVDB-verksamheten, se bifogad presentation *NVDB lägesrapport 20090929.ppt*

- Kommunavtal
Vi har nu avtal med 286 kommuner, jämfört med 285 i maj 2009. Nytt avtal har tecknats med Fagersta kommun.
- Kommunala system:
Fortfarande pågår testleveranser för Stockholms stad från Tekis LV-system.
Göteborg kan tidigast komma igång med leveranser efter årsskiftet.
Första leveransen från Trionas TNE-system väntas under oktober från Kalmar kommun
- Tillhandahållande:
Sedan rådmötet i maj har 13 nyttjanderättsavtal med externa företag/organisationer slutits, där det mest anmärkningsvärda är avtalet med Google.
Under samma period har 5 provdataavtal slutits.
Mängden kundärenden som förfrågningar, avtal etc gör att Vägverket troligen måste förstärka bemanningen inom tillhandahållandet.

5. Inspire/Geodataprojektet/Geodataportalen

Ulf Eriksson och Marianne Leckström redovisade status för Inspire/Geodataprojektet.

Inspire

- Det är nu klart att i budgetpropositionen anslås 50 mkr/år till Inspirearbetet i tre år.
- Inom Inspire arbetsgrupp är 10-15 organisationer aktiva och ytterligare 10-15 har identifierats som potentiellt aktiva
- Implementation av Inspire i lagstiftning (miljöinformationslag och miljöinformationsförordning) skulle trätt i kraft i maj 2009 men är fördröjd (liksom i många andra länder inom EU). Troligen träder lag och förordning i kraft i juli 2010.

- Miljöinformationsförordningen reglerar ansvar för informationsteman för ett antal olika organisationer. Information om vägtransportsystemet, där NVDB-data ingår delas mellan Vägverket och Transportstyrelsen.
- Totalt 34 teman är identifierade. LM ansvarar för 12 teman och av dessa är 10 genomgångna och klara.

Geodataprojektet

Affärsmodell för tillhandahållande och nyttjande av geodata tas fram av en arbetsgrupp inom LM. Modellen skall uppfylla Geodatastrategins intentioner, Inspire- och PSI-direktiven och den nya svenska lagstiftningen.

Modellens två delar:

1. Användning av geodata inom den offentliga sektorn (myndigheter, kommuner och övriga organisationer som utför offentliga uppgifter)
2. Övriga användares (medborgare, näringsliv, vidareförädlare) nyttjande av den offentliga sektorns geodata

Ett utkast till modell i version 0,1 finns framtagna och visades för rådet.

Version 0,5 släpps i oktober. Förankring hos berörda myndigheter och organisationer kommer att genomföras. Inför det arbetet genomförs en enkätundersökning som skall vara bidrag till affärsmodellen.

Den färdiga modellen i version 1,0 planeras släppas i januari.

6. Utökat innehåll i NVDB

6.1 Gångvägar i NVDB

Vägverket kommer av resursskäl inte att genomföra några aktiviteter för att komplettera NVDB med gångvägnät under 2009-2010. Nu pågår komplettering av cykelvägnät från olika kommuner. Hittills har ett 30-tal kommuners cykelvägnät lagts in. Detta arbete tar mycket resurser i anspråk. Erfarenheterna hittills visar att databasens storlek (antalet objekt) påverkar utcheckningsmöjligheterna, t.ex. går vissa län inte längre att checka ut utan man måste dela dem i mindre delar. I och med att bil och cykelvägnätet hanteras i samma nätmodell sker en ganska omfattande (och inte i alla lägen positiv) påverkan på bilvägnätet av att cykelnätet kopplas på. Om NVDB i framtiden skall utökas med GC-nät bör modellen troligen utformas mer fristående från bilvägnätet än vad som gjorts med cykelvägnätet.

6.2 GCM-passager, korsningar och farthinder

Remiss av föreslagna företeelsetyper har skickats till 15 kommuner.

Fram tills nu har Göteborg, Linköping, Lidköping och Gävle svarat. Det finns några mindre synpunkter men inga allvarliga och SKL gör bedömningen att det finns ett stöd för förslaget.

Vägverkets trafiksäkerhetsavdelning och SKL genomför ett pilotprojekt i 8 kommuner för att ta reda på hur man bäst kan samla in dessa data. Data kommer att samlas in ned till funktionell väglass 5, vilket innebär att det kommunala huvudvägnätet täcks in.

6.3 Plankorsningar med järnväg

Ingemar redovisade projektets upplägg, se bifogad presentation *plankorsning med järnväg.pptx*

Banverket samlar in och förvaltar information om alla plankorsningar mellan järnväg och väg, totalt ca 8 000 platser. Projektets syfte är att knyta dessa plankorsningar till NVDB-nätet och tillgängliggöra information för NVDB:s kunder. Det finns t.ex. information om vilken markfri-

gång som korsningen medger. Informationen bedöms vara intressant för dispenshantering av tunga transporter och för trafiksäkerhet men borde också ha ett allmänt informationsvärde.

6.4 Rastplatser

Anna visar det beslut som Vägverkets GD fattat, se bifogat dokument *Rastplatsbeslut.pdf*.

Enligt beslutet:

”Rastplatser ska införas i NVDB 2010 och ett beslutsunderlag ska tas fram för att eventuellt införa också rastmöjligheter i NVDB.”

För att genomföra Rastplatsinförandet startas ett projekt redan under hösten 2009 för att undersöka vad begreppet ”rastplatser” innebär för NVDB verksamheten.

6.5 Brodata

Det har framkommit önskemål om att lägga in information om broar från skogsnäringens tillämpning Krönt vägval. Tillämpningen används för avräkning av timmertransporter med stöd av NVDB-data.

Projektet krönt vägval föreslår att en utredning görs omgående som belyser följande frågeställningar:

- Vilken information om broar finns idag samlad och hur skulle man kunna använda den informationen för att försörja NVDB med data?
- Hur bör data om broar beskrivas i NVDB för att täcka skogsnäringens och andra transportörers behov. Räcker det med att använda den befintliga företeelsen Bro- och tunnel eller behöver man komplettera med ytterligare attribut om bärighet?
- När skulle man kunna räkna med att NVDB kan tillhandahålla data om broar och till vilken kvalitet?

Beslutades att Vägverket anordnar ett telefonmöte mellan projekt Krönt vägval, Vägverket/NVDB samt SKL för att diskutera hur kravet kan hanteras. Kravet berör information från såväl Vägverket som kommuner.

Beslut 6:1 Vägverket anordnar ett möte mellan projekt Krönt vägval, SKL och Vägverket/NVDB om fortsatt hantering av kravet på broinformation för Krönt vägval

6.6 Miljödata, data för transportnäringen, stråk och upplevelsevärden

Ingemar visade upplägget för projekt ”Kvadraten”, se bifogad presentation *Kvadraten.pptx*

Projektet ”Kvadraten” har skapats för att samla ihop en rad krav på utökning av NVDB och andra vägdata i Vägverket. Projektet omfattar följande delar:

- Miljö: Stödja uppföljning avseende miljö kvalitetsnormer, stödja uppföljning/analys av bullerstörningar, ökad effektivitet i vägverkets och kundernas processer
- Nya vägnätsanknutna dataslag för transportnäringen: Klarlägga transportnäringens behov av vägnätsanknutna data, möjlighet att stödja Trp-näringen för att få energieffektiv godstrafik
- Stråkhantering: Underlag till nya trafikantinformationstjänster, ökad effektivitet i vägverkets och kundernas processer
- Upplevelsevärden: Ge en klar bild av hur VV kan tillhandahålla data om upplevelsevärden, ge beslutsunderlag för beslut om ev. hantering av upplevelsevärden samt skyltning av dessa

Det framkom synpunkter om att kravbilden helt styrs av Vägverket och dess behov. SKL vill bli delaktiga eftersom man menar att frågorna också i hög grad berör kommunernas intressen.

Beslut 6:2 Vägverket skall dialoga krav- och behovsbeskrivningen med SKL

7. Hantering av föreskrifter från RDT

Ingemar informerar om pågående projekt *Hantering av trafikregler i VV/TS*, se bifogad presentation *Föreskrifter från RDT.pptx*.

Projektet skall samla ihop och lösa en rad olösta frågor i samband med att informationsflödet från RDT (Riksdatabas för Trafikföreskrifter, som förvaltas av Transportstyrelsen) realiserar.

Informationsflödet förväntas kunna komma igång efter sommaren 2010.

Exempel på frågor som skall lösas är

- föreskrifterna har inte exakt samma struktur i RDT som i NVDB, t.ex. är tidsangivelserna annorlunda definierade.
- hur skall NVDB-avtalen med kommuner hanteras när en stor del av företeelserna tas bort från leveranskrav till NVDB eftersom de levereras som föreskrifter till RDT?

8 Övriga frågor

Gratisdata till blåljus?

Från Vägverkets tillhandahållandefunktion för vägdata har framkommit önskemål om att kunna leverera NVDB-data till polis, ambulans och räddningstjänst/brand, se bifogad presentation *Data till blåljus.pptx*. Samhällsnyttan och de stora problem som finns idag med undermåliga karttjänster och olikheter mellan kommuner, län och landsting är starka argument för att släppa informationen fri menar man.

Frågan diskuterades i rådet;

- de olika aktörerna har helt olika system med helt olika kartunderlag, allt från egna lösningar där vissa redan i dag baseras på NVDB (t.ex. vissa räddningstjänster) till vanliga kommersiella system. Det hjälper alltså inte att släppa informationen fri, NVDB-data når ändå inte självklart fram till de tillämpningar som används
- varför skall ett viktigt samhällsintresse gynnas framför andra. Enligt den ekonomiska modellen för NVDB bidrar parterna till NVDB antingen genom bidrag till dataförsörjningen eller genom användaravgifter

Inom Lantmäteriet finns ett projekt "Fokus på blåljus" som tar upp frågor kring dataförsörjning för blåljusverksamheten. Lantmäteriet bjuder in Vägverket i projektet. Kan vara viktigt att Vägverket och Lantmäteriet har gemensamma förutsättningar i relationerna med blåljus.

Höjddata på kommunalt nät

Bakgrund – se bifogad presentation *Höjdvärden på kommunalt nät.pptx*.

Där höjdvärden saknas i kommunala leveranser har Vägverket försökt komplettera med höjd. Ibland är detta svårt eller omöjligt eftersom underlag saknas och det finns fall där kommunerna är starkt kritiska mot att VV kompletterar, eftersom det kan ställa till med trassel i de kommunala tillämpningarna. Rådet menar att kommuner inte skall påverkas negativt i detta avseende.

Dessutom saknas möjlighet att applicera kvalitetsmetadata (tillkomstuppgifter som t.ex. ansvarig organisation och insamlingsmetod) separat för plan- resp höjdgeometrin. Vägverket informerar om att man kommer att utreda om och hur referenslinjetillkomst kan separeras i plan resp höjd.

Beslut 8:1 Om Vägverket kompletterar med höjdvärden för kommunalt vägnät får detta inte påverka kommunens verksamhet/system negativt när kommunen hämtar tillbaka data från NVDB

9. Laget runt

Johan: Informerar om att konsekvensanalyser av hastighetsomläggningen i höst kommer att utföras med NVDB-data som underlag. T.ex. före/efter-analyser om antalet hastighetförändringar per väglängd

Johan tog del av informationsmappen (som delades ut på mötet) som Vägverket tagit fram med material om Vägdata, t.ex. produktkatalog mm. Materialet är snyggt och bra paketerat, men eftersom det har så stark Vägverksprofil kan det vara svårt att använda för andra parter i NVDB-samarbetet.

Staffan: Väntar med spänning på att Krönt vägval skall komma igång, och på erfarenheter och resultat från pågående pilotförsök.

Ulf: Ortofototjänsten som LM tidigare utlovat skulle få användas inom Vägverkets ajourhållning av NVDB finns nu framtagen men det saknas behörighetssystem vilket gör att användning utanför LM hittills inte tillåts.

Ett möte hålls den 7 oktober mellan LM och VV där man bl.a. tar upp frågan om hur VV skall kunna få tillgång till denna.

Per-Ola: LM har startat arbetet med nytt ramavtal med SKL om informationsutbyte

Ann: Informerar om ett nytt regeringsuppdrag som handlar om kommunernas möjlighet att införa miljözoner för olika fordon.

Ann tackar också för ett lärorikt första mötet med rådet, som varit påtagligt praktiskt.

Ann kommer också att ta med en sakkunnig person till rådet från Transportstyrelsen

Anna: Rapporterar från nyss avslutade ITS-världskongress som hölls i Stockholm. Ett tema med många föredrag på kongressen handlade om minskning av CO2 i termer som t.ex. GreenRouting/EcoRouting. Tre viktiga informationstyper behövs för att stödja detta:

- Information som reglerar start/stopp, som t.ex. trafikljus och trafikflöde
- lutningar/backighet
- kurvatur

11. Kommande möten

tisdag 1 december, LM Gävle

På mötet tagna beslut:

Beslut 1:1 Dagordningen godkändes

Beslut 2:1 Mötesanteckningar 2009-05-19 godkändes

Beslut 6:1 Vägverket anordnar ett möte mellan projekt Krönt vägval, SKL och Vägverket/NVDB om fortsatt hantering av kravet på broinformation för Krönt vägval

Beslut 6:2 Vägverket skall dialoga krav- och behovsbeskrivningen med SKL

Beslut 8:1 Om Vägverket kompletterar med höjdvärden för kommunalt vägnät får detta inte påverka kommunens verksamhet/system negativt när kommunen hämtar tillbaka data från NVDB

Bilagor:

1. *Bildspel Samhällsbyggare i ett trafikverk_090901.pptx*
2. *NVDB lägesrapport 20090929.ppt*
3. *plankorsning med järnväg.pptx*
4. *Rastplatsbeslut.pdf*
5. *Kvadraten.pptx*
6. *Föreskrifter från RDT.pptx.*
7. *Data till blåljus.pptx*
8. *Höjdvärden på kommunalt nät.pptx*